

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ἰωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ὁργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

■
Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

■
● ΕΤΟΣ 59ο - ΤΕΥΧΟΣ 613 ●
● ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016 ●
■

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29) ●

Ἑπέρ ἡμῶν

Ὁ Θεός μαζί μας

Δογικά δέν πρέπει νά ἀνησυχούμε, ὅταν μπροστά μας ἔχουμε δεδομένη τόσο μεγάλη τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Τί ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Θεός ὑπέρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;» (Ρωμ. η' 31). Οἱ χριστιανοὶ δέν εἶναι οἱ ἀνθρωποὶ, πού ὄλοι τοὺς ἀποδέχονται καὶ ὄλοι τοὺς χειροκροτοῦν. Ἀντίθετα, ὁ κόσμος τοὺς μισεῖ. Ἀφοῦ μίσησε τόν Διδάσκαλο, δέν θά μισήσῃ καὶ τοὺς μαθητές Του; (Ματθ. ι' 22).

● Ὅταν ρωτᾶ ὁ Παῦλος, «τίς καθ' ἡμῶν;», δέν ψάχνει νά βρῆ κάποιον, πού θά εἶναι ἐναντίον μας. Πολλοὶ οἱ «καθ' ἡμῶν». Ρωτᾶει: Αὐτός, πού μᾶς μισεῖ, τί εἶναι μπροστά στόν Θεό, πού εἶναι «ὑπέρ ἡμῶν»; Εἶναι σάν νά λέῃ: Ὅποιοσδήποτε κι ἂν μᾶς πολεμήσῃ, ὅποιοσδήποτε κι ἂν θελήσῃ νά μᾶς βλάψῃ, δέν ἔχει οὐσιαστικά δύναμι νά μᾶς πλήξῃ, ἀφοῦ μαζί μας εἶναι ὁ Θεός.

● «Τίς καθ' ἡμῶν;». Σέ ἀνταπάντησι, θά μπορούσαμε νά ρωτήσουμε:

Καὶ ποιός δέν εἶναι ἐναντίον τῶν χριστιανῶν; Οἱ πάντες ξεσηκώνονται ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ. Ἀκόμα καὶ οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ σπιτιοῦ, οἱ «οἰκιακοί» (Ματθ. ι' 38). Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέει: «Ἡ οἰκουμένη καθ' ἡμῶν, καὶ τύραννοι καὶ δῆμοι καὶ συγγενεῖς καὶ πολῖται. Ἄλλ' ὅμως αὐτοὶ οἱ καθ' ἡμῶν τοσοῦτον ἀπέχουσιν ἐπηρεάζειν ἡμῖν, ὅτι καὶ ἄκοντες στεφάνων ἡμῖν αἴτιοι γίνονται, καὶ μυρίων ἀγαθῶν πρόξενοι, τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας τὰς ἐπιβουλὰς εἰς τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τρεπούσης καὶ δόξαν. Ὅρας πῶς οὐδεὶς καθ' ἡμῶν;» (Ε.Π.Ε. 17,248).
Μετὰ φρασῖς: Ὁλόκληρη ἡ οἰκουμένη εἶναι ἐναντίον μας, καὶ οἱ τύραννοι καὶ οἱ λαοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς κι ὄλος ὁ κόσμος. Ἄλλ' ὅμως ὅσοι εἶναι ἐναντίον μας, ἀπέχουν πολὺ ἀπὸ τοῦ νά μᾶς βλάπτουν, ἀφοῦ καὶ χωρὶς τῆ θέλησί τους γίνονται αἴτιοι βραβείων καὶ πρόξενοι ἀπέιρων ἀγαθῶν γιὰ μᾶς. Ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ μετατρέπει τίς ἐπιβουλές σέ δική μας σωτηρία καὶ δόξα. Βλέπεις ὅτι κανένας δέν εἶναι ἐναντίον μας;

● Ουσιαστικά «οὐδείς καθ' ἡμῶν», ἀφοῦ κάθε ἐχθρός τοῦ Θεοῦ, ἀπό πλευρᾶς δυνάμεως, εἶναι μηδενικό, ἕνας «οὐδείς».

● Ουσιαστικά «οὐδείς καθ' ἡμῶν», ἀφοῦ ὅλοι, οἱ ἀναριθμητοὶ «καθ' ἡμῶν», ὅλοι μαζί, δέν συγκρίνονται οὔτε μέ τό ξένα ἑκατομμυριοστό τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ! Φαντασθῆτε ἕνα ἑκατομμύριο μυρμήγκια νά ἐπιτεθοῦν ἐναντίον ἑνὸς ζωντανοῦ λέοντος!

● Ουσιαστικά «οὐδείς καθ' ἡμῶν», ἀφοῦ καί αὐτοί, πού μᾶς ἐπιτίθενται, καλό τελικά μᾶς προκαλοῦν. Στεφάνια δόξας μᾶς ἐτοιμάζουν. Μᾶς καθιστοῦν ἀξιόσους μακαρισμοῦ.

● «Ὁ Θεός μεθ' ἡμῶν»! «Ὁ Θεός ὑπὲρ ἡμῶν». Αὐτό εἶναι ὁ Χριστός. Ὁ Ἐμμανουήλ. Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἔγινε Υἱός τοῦ ἀνθρώπου, χωρίς νά παύσῃ νά εἶναι καί Υἱός τοῦ Θεοῦ. Ζητᾶμε ἀπόδειξι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ σέ μᾶς; Ζητᾶμε δείγμα τῆς συμμαχίας Του; Ἄλλ' ἰδοῦ, ὁ Υἱός Του! Δέν ἐφείσθη τοῦ Υἱοῦ Του ὁ Θεός. Ἐνα Τόν εἶχε καί Τόν ἔδωσε. Τόν παρέδωσε. Ὅχι ἀπλῶς Τόν ἔστειλε κάτω στή γῆ. Τόν ἔστειλε, γιά νά σταυρωθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

Τόν Υἱό Του παρέδωκε

Ὁ Θεός ὅλα μᾶς τά ἔδωσε. Καί τέλος μᾶς ἔδωσε τόν ἑαυτό Του, τό Μονογενῆ Του Υἱό. Πῶς μποροῦμε ν' ἀμφιβάλλουμε γιά τήν ἀγάπη Του; Πῶς μποροῦμε ν' ἀμφιβάλλουμε, ὅτι ἀφοῦ μᾶς ἔδωσε τό μέγιστο, δέν θά μᾶς δώσῃ καί τά μικρότερα ἀγαθὰ; Δέν λυπήθηκε τόν Υἱό Του. «Τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν. Πῶς οὐχί καί σὺν αὐτῷ τά πάντα ἡμῖν χαρίζεται;» (Ρωμ. ἡ' 32).

● Ἡ δική μας ἀγάπη εἶναι ἀναιμική. Κάνουμε φειδώ. Δέν τά δίνουμε ὅλα γιά τόν Θεό. Πολύ περισσότερο δέν τά δίνουμε ὅλα γιά τούς συγχρόνους Χριστούς, πού εἶναι οἱ φτωχοί καί ἀδικούμενοι ἀδελφοί μας. Χωρίς φειδώ σκορπᾶμε τά ἀγαθὰ μας, τά προσωπικά μας χαρίσματα, τά σωματικά μας προσόντα, τά ψυχικά μας ταλέντα, τό χρόνο μας, τά ὑλικά

μας πράγματα, τά ἐνδιαφέροντά μας. Ὅλα αὐτά χωρίς φειδώ τά σκορπᾶμε γιά τόν κόσμο, γιά τόν ἑαυτό μας, γιά τή φιλοδοξία μας, γιά τούς συγγενεῖς μας. Καί ὅταν ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς ἀγάπης, τότε δειχνουμε ὅλη τήν τσιγκουνιά μας. Σταγόνες ἡ ἀγάπη μας στόν Θεό. Κρουνοὶ οἱ στατάλες μας στά κοσμικά.

Ἀντίθετα, ὁ Θεός μᾶς ἀγαπάει ἀπροσμέτρητα. Τρία πράγματα ἀρκεῖ νά σκεφθοῦμε, γιά νά ἐκτιμήσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ:

● Ἐδειξε ἀγάπη σ' ἐκείνους, πού ἦσαν ἀξιοί τιμωρίας.

● Ἐδειξε ἀγάπη χωρίς κρατούμενα. Δέν τσιγκουνεύτηκε. Δέν σκέφτηκε, μήπως ἄσκοπα προσφέρει τόση ἀγάπη!

● Ἐδειξε τήν ἀγάπη Του χωρίς νά φεισθῇ πόνου. Παρέδωσε τόν Υἱό Του στόν πιό ὀδυνηρό θάνατο.

Καί ὅλα αὐτά «ὑπὲρ ἡμῶν». Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος γιά τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σέ μᾶς: «Εἰ τόν Υἱόν αὐτοῦ ἐχαρίσατο, καί οὐχ ἀπλῶς ἐχαρίσατο, ἀλλά καί σφαγῆ παρέδωκε, τί λοιπόν περὶ τῶν ἄλλων ἀμφιβάλλεις, τόν δεσπότην λαβῶν; Τί διστάζεις περὶ τῶν κτημάτων, τόν Κύριον ἔχων; Ὁ γάρ τό μείζον τοῖς ἐχθροῖς δεδοκῶς, πῶς τά ἐλάττονα οὐ δώσει τοῖς φίλοις;» (Ε.Π.Ε. 17,250). Μετάφρασις: Ἄν τόν Υἱό Του μᾶς χάρισε, καί ὄχι ἀπλῶς μᾶς χάρισε, ἀλλά Τόν παρέδωσε στή σφαγή, γιατί ἀμφιβάλλεις γιά τά ἄλλα; Ἀμφιβάλλεις γιά ὑλικά πράγματα, ἀφοῦ ἔχεις τόν Κύριο; Ἐκεῖνος, πού στούς ἐχθρούς Του ἔδωσε τό μεγαλύτερο, πῶς δέν θά δώσῃ τά μικρότερα στούς φίλους Του;

● Μᾶς ἔδωσε τόν Υἱό Του. Μᾶς ἔκανε τή μεγάλη Χάρι. Δέν θά μᾶς κἀνῃ τίς μικρές χάρες, ἂν φυσικά εἶναι γιά τό συμφέρον μας, γιά τή σωτηρία μας; «Οὐχί καί σὺν αὐτῷ τά πάντα ἡμῖν χαρίζεται;». Μαζί μέ τόν Χριστό καμμία ἀνάγκη. Μαζί μέ τόν Χριστό καμμία ἀγωνία. Μαζί μέ τόν Χριστό καμμία ἔλλειψις.

● Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, προβάλλει ὡς πρότυπο τῆς

δικής μας στάσεως. Ἡ ἀγάπη προσφέρεται μεταμορφωμένη.

Πῶς προσέφερε ὁ Θεός τὴν ἀγάπη Του στοὺς ἀνθρώπους; Δίνοντας τὸν Υἱὸ Του καὶ Θεό μας, κρυμμένο στὴ μορφή τοῦ ἀνθρώπου.

Πῶς προσφέρουμε ἐμεῖς τὴν ἀγάπη μας στὸν Θεό; Δίνοντας τὴν στὸν Υἱὸ Του, μεταμορφωμένο, κρυμμένο στὸ πρόσωπο τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ἐν ἀνάγκῃ ὄντων. Ὁ Χρυσόστομος, ἀθεράπευτος ἐραστής τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἀσυμβίβαστος ἐλεγκτῆς τῆς φιλαργυρίας, λέει γιὰ τὴ δική μας ἀνταπόδοσι στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ: «Ὁ μὲν Θεός καὶ τὸν Υἱὸν ἐξέδωκε, σὺ δὲ οὐδέ ἄρτου μεταδίδως αὐτῷ τῷ διὰ σέ ἐκδοθέντι, τῷ διὰ σέ σφαγέντι.... Ἐξεδόθη διὰ σέ, ἐσφάγη διὰ σέ, περιέρχεται πεινῶν διὰ σέ, ἐκ τῶν αὐτῶν δίδως ἵνα αὐτὸν ὠφελῆθῃς, καὶ οὐδέ οὕτω δίδως» (Ε.Π.Ε. 17,264). Μετάφρασις: Ὁ μὲν Θεός ἀκόμα καὶ τὸ Μονογενῆ Του Υἱὸ παρέδωσε στὸ θάνατο. Ἐσύ ὁμως οὔτε ψωμί δίνεις σ' Αὐτόν, πού γιὰ σένα παραδόθηκε καὶ θυσιαστικῆ... Παραδόθηκε γιὰ σένα, θυσιαστικῆ καὶ σένα, τριγυρίζει πεινασμένους γιὰ σένα. Καὶ σὺ οὔτε ἀπὸ τὰ δικά Του δίνεις, γιὰ νὰ ὠφελῆθῃς πάλι ἐσύ.

Ἔχουμε τὸν δικαιῶντα

Ὁ Θεός «ὑπὲρ ἡμῶν». Δέν εἴμαστε μόνοι. Μαζί μας εἶναι ὁ Θεός.

- Μᾶς κάλεσε καὶ μᾶς δικαίωσε.

- Δέν φείδεται προσφέροντας τὴν ἀγάπη Του.

- Παρέδωσε τὸν Υἱὸ Του τὸ Μονογενῆ.

- Μᾶς δίνει τὴν ἐγγύησι, ὅτι προνοεῖ γιὰ ὅλα. Δέν τὰ ἀξίζουμε. Δικά Του ὅλα. Ἄλλὰ γίνονται καὶ δικά μας, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη Του εἶναι ὅλη δοσμένη σέ μᾶς.

- Δέν μᾶς ἀφήνει στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μας. Ἡ μᾶλλον μᾶς δίνει τὴ χαρὰ τῆς δικῆς Του συνηγορίας καὶ δικαίωσης. Ὅσο κι ἂν κατηγοροῦν σφοδροῖ σέ κατηγοροῦν, καὶ μάλιστα ψεύτικα, συκοφαντικά, ὅταν ὁ δικαστῆς σέ δικαίω-

ση καὶ σέ ἀθώωσῃ, τί ἄλλο θέλεις; Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, κατὰ ἐρωτηματικό τρόπο, τονίζει ὁ Παῦλος: «Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεός ὁ δικαίων» (Ρωμ. γ' 33). Ἔχουμε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν Θεό. Οἱ χριστιανοὶ ἀδικοῦνται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Δικαιῶνονται ἀπὸ τὸν Θεό.

- Πῶς δικαιῶνονται; Ὅχι, διότι εἶναι ἀθῶοι, ἀλλὰ διότι ζητοῦν τὸ ἔλεος καὶ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ.

- Πῶς δικαιῶνονται; Ὅχι ἀπλῶς ἀρνητικά, ἀλλὰ καὶ θετικά. Ὅχι μόνο μᾶς ἀπαλλάσσει τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλέον μᾶς χαρίζει τὴ βασιλεία Του. Μπορεῖ ἓνας φτωχὸς κατηγορούμενος ν' ἀθωωθῆ ἀπὸ τὸ δικαστῆ, νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς κατηγοροῦς· θὰ ἐπιστρέψῃ ὁμως στὴ φτωχικὴ του παράγκα.

Φαντασθῆτε ἓνα δικαστῆ, πού ὄχι μόνο ἀθώνει τὸν κατηγορούμενο, ἀλλὰ στὴ συνέχεια τοῦ χαρίζει ἓνα θαυμάσιο διαμέρισμα, γιὰ νὰ παύσῃ νὰ μένῃ στὸ δικό του τὸ ἐτοιμόρροπο φτωχοκάλυβο!

Αὐτὸ ἔκανε καὶ κάνει ὁ Χριστός. Ὅχι μόνο μᾶς δικαιώνει, συγχωρώντας τίς ἀμαρτίες μας, ἀλλὰ καὶ μᾶς χαρίζει νέες συνθηκὲς ζωῆς στὴ δική Του βασιλεία. Ὅταν, λοιπόν, ἔχουμε ἓνα τέτοιο Θεό, «τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ;». Τὸ παράδειγμα τοῦ δικαστοῦ ὑπάρχει στὴν ἐρμηνεία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου (Ε.Π.Ε. 17,252).

- Πῶς δικαιῶνονται; Μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν ἀγῶνα τὸ δικό τους. «Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεός ὁ δικαίων».

Οἱ ἐκλεκτοὶ δικαιῶνονται. Ἐκεῖνοι, πού μὲ τὴν πίστι καὶ τὸν προσωπικό τους ἀγῶνα ἀποδέχονται τὴ χάρι. Αὐτοὶ δέν ἔχουν νὰ φοβηθοῦν κανένα. Τέτοιοι ἐκλεκτοὶ π.χ. ἦσαν οἱ Ἀπόστολοι. Ἐναντίον τους ὅλοι ξεσηκώθηκαν, καὶ Ἰουδαῖοι καὶ ἔθνηκοι. Ἀντιμετώπισαν ὅλες τίς δυσκολίες, πείνα, δίψα, θηρία, στοιχεῖα τῆς φύσεως. Εἶχαν ὅλες τίς ἐλείψεις, ἀφοῦ καὶ ἀγράμματοι ἦσαν καὶ φτωχοὶ καὶ ἄοπλοι καὶ ἀδύνατοι καὶ καταφρονημένοι. Πιέστηκαν μὲ ὅλα τὰ βα-

σανιστήρια. Καί όμως, όχι μόνο δέν λύγισαν, αλλά και λαμπρότεροι αποδείχτηκαν βγαίνοντας από τό καμίνι όλων αὐτῶν τῶν πειρασμῶν.

Συνεχίζει τό ἔργο τῆς δικαιοσύης

Ὅποιος καί νά πολεμᾷ τούς χριστιανούς, δέν εἶναι πιό δυνατός ἀπό τόν Χριστό, πού πέθανε γι' αὐτούς.

- Καί όχι μόνο πέθανε γιά μᾶς, ἀλλά καί ἀναστήθηκε μέ μᾶς καί γιά μᾶς.

- Καί όχι μόνο ἀναστήθηκε, ἀλλά καί κάθισε ὡς Θεάνθρωπος στά δεξιά τοῦ Πατρός.

- Καί όχι μόνο κάθισε στά δεξιά, ἀλλά καί συνεχίζει τό σωτηριῶδες ἔργο Του μέσα στους αἰῶνες. Αὐτή τήν κλιμακωτή φιλανθρωπία τοῦ Χριστοῦ παρουσιάζει ὁ Παῦλος: «Τίς ὁ κατακρίνων; Χριστός ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δέ καί ἐγερεθείς, ὅς καί ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὅς καί ἐντυγχάνει ὑπέρ ἡμῶν» (Ρωμ. η' 34).

Ὁ Χριστός βρέθηκε μέ τήν Ἀνάληψί Του «ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ». Ὡς Υἱός καί Λόγος εἶναι πάντοτε ὁ «ὢν εἰς τόν κόλπον τοῦ Πατρός» (Ἰωάν. α' 18). Δέν ἀπεμπόλησε ποτέ τή θεϊκή Του δόξα. Δέν ἐγκατέλειψε ποτέ τό θεϊκό θρόνο. Ἄρα μέ τήν Ἀνάληψις στά δεξιά τοῦ Θεοῦ κάθισε ὡς Θεάνθρωπος.

- Τήν ἀνθρωπίνη φύσι ἀνέβασε καί δόξασε.

- Μᾶς ἀνέβασε ὅλους. Κραταίει τή θέσι μας στά δεξιά τοῦ Θεοῦ. Καί περιμένει. Ἄν ἀποδεχοῦμε τήν τιμή, ἄν ἀποδειχθοῦμε ἄξιοι τῆς δόξας, θά γίνη ἀμετάκλητα δική μας ἡ θέσις στόν οὐρανό. Ἄν ἀδιαφορήσουμε, ἄν ἀπιστήσουμε, ἄν ἀμελήσουμε, τότε θά μείνη κενή ἡ θέσις μας στήν οὐράνια δόξα· μία θέσις, πού τήν ἔχει ἀκριβοπληρώσει ὁ Θεάνθρωπος Κύριος.

- Καί όχι ἀπλωῶς ἔχει καθίσει γιά μᾶς στά δεξιά τοῦ Πατρός, ἀλλά καί συνεχίζει τήν ἀγάπη Του γιά τή σωτηρία μας. Πῶς; «Ἐντυγχάνει ὑπέρ ἡμῶν».

Πῶς νά ἐξηγήσουμε τό «ἐντυγχάνει»; Νά ποῦμε, ὅτι προσεύχεται ὑπέρ ἡμῶν;

Θά μπορούσαμε νά τό ποῦμε, ἀφοῦ ὁ Χριστός, γενόμενος ἀνθρώπος, ἔχει καί τό στοιχείο τῆς προσευχῆς. Δέεται ὑπέρ ἡμῶν. Συνεχίζει, δηλαδή, τήν ἀγωνιώδη προσευχή τῆς τελευταίας νύκτας πρό τοῦ ἔκουσιου Πάθους; Ὁχι ἀκριβῶς. Διότι ἐκεῖ, στή Γεθσημανῆ, ἔχουμε προσευχή γιά τό μοναδικό καί ἐπώδυνο ἔργο τοῦ Σταυροῦ. Τό ἔργο αὐτό συντελέστηκε. Ἡ δέσις τοῦ Κυρίου, ἄν τό «ἐντυγχάνει» τό δοῦμε ὡς ἔργο προσευχῆς, εἶναι γιά τή σταυρική πορεία, πού κάθε ἀνθρώπος ὀφείλει νά βαδίση.

Ἄλλά στό «ἐντυγχάνει» περισσότερο ταιριάζει ἡ ἔννοια τῆς θερμῆς ἀγάπης, πού ἐξακολουθεῖ νά ἔχη ὁ Χριστός γιά μᾶς· τῆς ξεχωριστῆς χάριτος, πού χαρίζει γιά τή σωτηρία μας· τῆς ἐκτάκτου ἐνισχύσεως, μέ τήν ὁποία συντρέχει.

- Πάντως ἕνα εἶναι γεγονός: Ὁ Χριστός βλέπει ποιοί προσέρχονται μέ πίστι καί καλή προαίρεσι καί τούς σώζει. Ἐξακολουθεῖ νά προσφέρεται ὡς Σωτήρας, νά μεσιτεύη, ἀφοῦ εἶναι «μεσίτης» σέ ὅλους τούς αἰῶνες.

- Ὁ Χριστός σώζει «εἰς τό παντελές». Μία φορά σταυρώθηκε, ἀλλ' ἡ σταυρική Του θυσία ἔχει σωτηριώδη δύναμι σέ ὅλους τούς αἰῶνες, γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους. «Ὅθεν καί σώζειν εἰς τό παντελές δύναται τούς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τό ἐντυγχάνειν ὑπέρ αὐτῶν» (Ἐβρ. ζ' 25).

- «Ἐντυγχάνει ὑπέρ ἡμῶν». Ὡς θερμή καί παρατεταμένη ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι βλέπει τό «ἐντυγχάνειν» καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Τό ἐντυγχάνειν δι' οὐδέν ἕτερον εἶρηκεν, ἀλλ' ἵνα τό θερμόν καί ἀκμάζον τῆς περὶ ἡμᾶς ἀγάπης ἐνδείξηται, τήν τῆς ἀγάπης ἐπίτασιν» (Ε. Π.Ε. 17, 254). Μετά φρασις: Τό «ἐντυγχάνειν» γιά κανένα ἄλλο λόγο δέν λέχτηκε, παρά γιά νά φανῆ ἡ θερμή καί πλούσια ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἐπίτασις τῆς ἀγάπης Του.

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀερᾶκης

Μεγάλη Παρασκευή - 29 Ἀπριλίου Σταύρωσις - Διασταύρωσις

Κέντρο - κεντρί

Ο λόγος ἀνήκει στό Σταυρό. Σταυρώνεται ὁ Κύριος! Ἡ σταύρωσις εἶναι τό **κέντρο** τῆς σωτηρίας· τό κέντρο τῆς Ἐκκλησίας· τό κέντρο τῆς καρδιάς μας. Ἡ προσοχή μας ἐστιάζεται πάνω στό Σταυρό. Τό βλέμμα τῆς πίστεώς μας στό κέντρο τοῦ Σταυροῦ. Ὁ Σταυρός, θά μπορούσαμε νά ποῦμε, εἶναι τά τέσσερα κέντρα, ἀλλά καί τό ἕνα κέντρο.

Κέντρο σημαίνει καί **καρφί**. Ὁ Θεός, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅταν μίλησε στόν πολέμιό Του μέχρι τότε Σαῦλο, τοῦ εἶπε: «Σκληρόν σοι πρός κέντρα λακτίζειν» (Πράξ. κστ' 14). Εἶναι σκληρό πράγμα νά κλωτσᾶς πάνω σέ μυτερά καρφιά. Καί ἂν τά οποιαδήποτε καρφιά ἔχουν μεγάλη δύναμη, τά καρφιά τοῦ Σταυροῦ εἶναι παντοδύναμα. Μέ τά καρφιά αὐτά οἱ σταυρωτές τοῦ Ἰησοῦ καθήλωσαν τό σῶμα Του, ἀλλά καί ὁ Ἰησοῦς μ' αὐτά τά καρφιά καθήλωσε, σάν Σωτήρας, τό σῶμα τῆς ἁμαρτίας (Κολοσ. β' 14).

Εἶναι σκληρό νά μὴ συγκινηθῆται ὁ ἄνθρωπος ἀπό τά καρφιά τοῦ Σταυροῦ. Ἀντίθετα, εἶναι καί γιά πολλούς πολύ εὐεργετικό καί ὑψηλό νά τιμοῦν τά καρφιά τοῦ Γολγοθᾶ.

- Κάθε καρφί, πού λέγεται «**κέντρο**», εἶναι **κεντρί**, πού θανατώνει τόν ἀρχεκακο ὄφι. Συνήθως, τά δηλητηριώδη **φίδια** ἐκσφενδονίζουσαν τό κεντρί τους, δηλητηριάζουσαν ἀνθρώπους καί τούς θανατώνουσαν. Ἔτσι καί ὁ Διάβολος, ὁ ὄφις ὁ παμβέβηλος, νόμισε, ὅτι καί στό Χριστό πέταξε τό κεντρί του.

Ἄλλ' ὁ Σταυρικός θάνατος τοῦ Ἰησοῦ ἔκρυβε τό μεγάλο μυστικό. Αὐτός ἔγινε τό κεντρί τοῦ Θεοῦ στό κεντρί τοῦ θανάτου. Δηλαδή, σκότωσε τό θάνατο. Ὁ Χριστός εἶναι «ὁ θανάτω τόν θάνατον πατήσας».

- Γι' αὐτό εἶναι τό **κέντρο** τῆς ζωῆς ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου. Ὅποιοι νικάει τόν ἰσχυρότε-

ρο τρομοκράτη, αὐτός εἶναι τό κέντρο τοῦ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος. Λέει χαρακτηριστικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μυρίων διαδημάτων ἀμείνων ὁ Σταυρός. Τό μὲν γάρ διάδημα κλωπίζει κεφαλὴν, ὁ δὲ Σταυρός ἀσφαλίζεται διάνοιαν. Τοῦτο δαιμόνων ἀμυντήριο, τοῦτο τὸ διάδημα νοσημάτων ψυχῆς ἀναιρετικόν· τοῦτο ὄπλον ἀχειρωτον, τοῦτο τείχος ἀμαχον· τοῦτο ἀσφάλεια ἀκαταγώνιστος. Οὐ βαρβάρων ἐφόδους, οὐ πολεμίων μόνον καταδρομάς, ἀλλὰ καί αὐτῶν τῶν ἀγρίων δαιμόνων διαλύει τὰς φάλαγγας» (Ε.Π.Ε. 6.360). Μετὰ φρασ-
σις: Ὁ Σταυρός εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ μυριάδες στέμματα βασιλικά. Διότι τό μὲν στέμμα στολίζει ἐξωτερικά τό κεφάλι, ἐνῶ ὁ Σταυρός ἀσφαλίζει τὴ διάνοια. Ὁ Σταυρός εἶναι ἀμυντήριο ἐναντίον τῶν δαιμόνων, ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὰ ψυχικά νοσήματα, εἶναι ὄπλο ἀκατανίκητο, εἶναι τείχος ἀκαταμάχητο, εἶναι ἀσφάλεια ἀσυναγώνιστη. Διαλύει ὄχι μόνο τίς ἐπιθέσεις τῶν βαρβάρων, ὄχι μόνο τίς ἐπιδρομές τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καί αὐτές ἀκόμα τίς φάλαγγες τῶν δαιμόνων.

Ὁ μονόδρομος τοῦ Σταυροῦ

Ἄς κοιτάξουμε, λοιπόν, τό Σταυρό ἀπὸ κάθε ἄποψι, πού ἀφορᾶ στό κέντρο.

- Σάν ἐνέργεια ἀγαπητικῆς τό κέντρο τοῦ Σταυροῦ εἶναι ἡ καρδιά τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερτατη **ἀγάπη**. Δέν ὑπάρχει ἄλλη ἀπόδειξις μεγαλύτερη τῆς ἀγάπης ἀπὸ τό Σταυρό.

- Σάν σχῆμα ὁ Σταυρός ἔχει ὡς κέντρο τό σημεῖο, ὅπου συναντῶνται ἡ ὀριζόντια καί ἡ κάθετος κεραία Του.

Φαντασθῆτε κάποιον **σταυροδρόμι**, ὅπου συναντῶνται τέσσερις δρόμοι. Ὁ Σταυρός εἶναι γιά μᾶς τό σταυροδρόμι τῆς ζωῆς, ὅπου συναντῶνται οἱ τέσσερις δρόμοι.

Κάποτε –λέει ἡ μυθολογία– βρέθηκε ὁ Ἡρακλῆς σάν ἐφηβος σ' ἕνα σταυροδρόμι. Καί εἶχε δίλημμα, ποιὸ δρόμο θάπρεπε ν'

ἀκολουθήση. Πολλές φορές βρισκόμεθα κι ἐμείς σέ **διλήμματα**: Τί νά κάνουμε; Ποιά λύσι νά δώσουμε;

Ἄλλ' ἂν κοιτάξουμε τό κέντρο τοῦ Σταυροῦ, παίρουμε ἀπάντησι σ' ὅλα τά διλήμματα μας, λύσι σ' ὅλα τά προβλήματα μας.

Δέν εἶχε ὁ Χριστός διλήμμα, ἂν ἔπρεπε ἢ ὄχι νά βαδίση τό δρόμο τοῦ Σταυροῦ, ἂν ἔπρεπε ν' ἀνηφορίση πρὸς τό Γολγοθά ἢ νά κατηφορίση στή λεωφόρο τῆς κοσμικῆς δόξας. Δέν εἶχε διλήμμα ὁ Χριστός στό τί νά ἐπιλέξῃ: πόνου ἢ θρόνου, σταυρό ἢ πολυθρόνα.

Ὁ Σταυρός γιά τό Χριστό ἦταν ὁ **μονόδρομος** τῆς Ἀγάπης Του. Μονόδρομος ὄχι ἐξαναγκασμοῦ, ἀλλά μονόδρομος ἐλευθερίας. «*Ἐκουσία σου βουλή Σταυρόν ὑπέμεινας Σωτήρ*» (Κάθισμα δ' ἤχου). Σταθερός, ἀποφασιστικός, προσανατολισμένος πρὸς τό Σταυρό ὁ Ἰησοῦς. Λέει ὁ Εὐαγγελιστής: «Ἐστήριξε τό πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πορευέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα» (Λουκ. θ' 51).

Κι ἐμεῖς, ὅσοι πιστοί, δέν θά ἔχουμε διλήμμα, ἐφ' ὅσον θά εἴμεθα προσηλωμένοι καί προσανατολισμένοι στό Σταυρό. Ὁ μέγας κίνδυνος τῶν συγχρόνων χριστιανῶν εἶναι ὁ **ἀποπροσανατολισμός**. Ἔχουν πολλοί ἀποπροσανατολισθῆ ἀπό τό Σταυρό. Δέν εἶναι καρφωμένα ἢ σκέψις τους στό Σταυρό. Δέν εἶναι τά πόδια τους καθηλωμένα στό μονοπάτι τοῦ Σταυροῦ.

Σταυροδρόμι χωρίς διλήμματα

Ὅταν σταθῆς στό κέντρο τοῦ Σταυροῦ δέν ἔχεις διλήμματα, δηλαδή, ποῦ νά πᾶς: πρὸς τά κάτω, πρὸς τά πάνω, πρὸς τά ἀριστερά, πρὸς τά δεξιά! Ἀπό τό σταυροδρόμι τοῦ Σταυροῦ ξεκινοῦν οἱ ἐξῆς δρόμοι:

- πρὸς τά κάτω ἢ **ταπεινώσις**,
- πρὸς τά πάνω ἢ **θέωσις**,
- πρὸς τά ἀριστερά ἢ **ἀγάπη** σ' ὅλο τόν κόσμο.

- πρὸς τά δεξιά ἢ **δικαιοσύνη**.

Ὁ κόσμος θά ἐνωθῆ, ὅταν ἐπικρατήσουν ἢ Ἀγάπη καί ἢ Δικαιοσύνη. Τότε θά σταματήσουν οἱ πόλεμοι, ὅταν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καί οἱ λαοί συναντηθοῦν στό σταυροδρόμι τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ Σταυρός εἶναι τό σταυροδρόμι, ὅπου συναντᾶται ἢ Ἀγάπη καί ἢ Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ἀγάπη, πιό δυναμική πάνω στό Σταυρό, λέει στή Δικαιοσύνη: «*Ἀφρσε!* Ἡ αὐτή τῆ φάσι ἀναλαμβάνω ἐγὼ νά τά πλη-

ρώσω ὅλα». Καί πληρώνει τὰ δικά μας χρέη μέ τό ἀτίμητο Αἷμα τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

• Ὁ Σταυρός εἶναι τό σταυροδρόμι, ὅπου συναντῶνται ὁ θάνατος μέ τόν Ἀθάνατο· ὁ ἁμαρτωλός μέ τόν Ἀναμάρτητο. Οἱ ἄνθρωποι ὅλοι συναντῶνται μέ τόν Θεό.

Διασταυρώνει τό βλέμμα Του

Ἡ σταύρωσις εἶναι **διασταύρωσις**. Σέ πολλά σημεῖα τοῦ ἔκουσιου καί ζωοποιῦ Πάθους διασταυρώνονται **βλέμματα**. Τό βλέμμα τοῦ Χριστοῦ διασταυρώνεται μέ τά βλέμματα ἐνόχων καί ἀθῶων.

Ὁ Χριστός δέν διασταυρώνει τά ξίφη. Οἱ ἄνθρωποι διασταυρώνονται, διαπληκτίζονται, συμπλέκονται. Ἐσφενδονίζονται ἀπό λέξεις μέχρι πυραύλους, γιά νά ξευτελίσουν, ἀλλά καί νά ἐξοντώσουν ἀντιπάλους. Ὁ Χριστός στρέφει τό βλέμμα Του καί σώζονται ψυχές, πρόσωπα καί ἔθνη, ἢ οἰκουμένη ὁλόκληρη. Ἄς προσέξουμε τό **βλέμμα** καί ποιούς κοιτάζει ὁ Χριστός.

Παραπόνου (πρὸς τόν Πέτρο)

Τό βλέμμα τοῦ Χριστοῦ διασταυρώνεται μέ τό βλέμμα τοῦ Πέτρου. Τόν βλέπει μέ παράπονο, ἀλλά καί συμπάθεια. «*Καί στραφεῖς ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ*» (Λουκ. κβ' 61). Ὡ, ἐκεῖνο τό βλέμμα! Καί σένα καί μένα μάς βλέπει, ὅταν ἀπό δειλία ἢ σκοπιμότητα ἀρνούμεθα τίς ἀρχές μας, ἀρνούμεθα τό Χριστό. Γεμάτος παράπονο σάν νά λέγη: «*Καί σύ, Πέτρε; Καί σύ ἀκόμα ἀδελφέ μου; Καί σύ, παιδί μου;*».

Αὐτή ἡ διασταύρωσις μέ τό βλέμμα τοῦ Χριστοῦ ξανάφερε τόν Πέτρο στή σταύρωσι, στό δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Ἐπιτιμητικό (πρὸς τόν Ἰούδα)

Πρὶν ἀπό τόν Πέτρο τό βλέμμα τοῦ Χριστοῦ εἶχε διασταυρωθῆ μέ τόν ἄλλο μαθητή, τόν Ἰούδα. Εἶχε τό θράσος ὁ Ἰούδας νά ὑψώσῃ τά μάτια καί νά κοιτάξῃ τόν Χριστό, νά τόν χαιρετίσῃ καί νά Τοῦ δώσῃ ἀκόμα καί φίλημα στό πρόσωπο. Αὐστηρὸ ὅμως ὑπῆρξε τό βλέμμα τοῦ Κυρίου: «*Ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει*» (Ματθ. κστ' 50). «*Φιλῆματι τόν Ἰῖόν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδω;*» (Λουκ. κβ' 48). Πάντοτε αὐστηρὸ καί καυστικὸ καί διαπεραστικὸ καί διερευνητικὸ τό βλέμμα τοῦ Ἰησοῦ στήν ὑποκρισία τῶν λεγομένων χριστιανῶν.

Ἐλέγχου (πρός τούς ἀρχιερείς)

Καί σέ λίγο τό βλέμμα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως, διασταυρώνεται μέ τό βλέμμα τῶν ἀρχιερέων, πού διέσυραν τό ἀρχιερατικό τους κῦρος, γιά νά πορευθοῦν μέ τούς ἀλητες – ἀλητες κι αὐτοί! – νά συλλάβουν ὠπλισμένοι τόν Ἰσοπλο, ἀλλά παντοδύναμο Ἰησοῦ. «Ὡς ἐπί ληστήν μετά μαχαίρων καί ξύλων ἐξήλθετε συλλαβεῖν με» (Λουκ. κβ' 52-53).

Εἶναι τό βλέμμα, τό ἴδιο, πού ρίχνει ὁ Χριστός καί σήμερα σέ ὄσους, ὠπλισμένοι μέ τήν ἐξουσία, συλλαμβάνουν, κακοποιοῦν, βιάζουν, βομβαρδίζουν, σταυρώνουν ἄτομα καί λαούς, ἀλλά καί τήν ἀγάπη καί τήν ἀρετή.

Παντοδυναμίας (πρός τόν ὄχλο)

Ἵστερα ἔρχεται τό βλέμμα τῆς παντοδυναμίας. Μόλις Τόν πλησίασαν νά Τόν συλλάβουν στόν κήπον τῶν Ἐλαιῶν, ρωτάει:

— Ποιόν ζητᾶτε;

— Τόν Ἰησοῦ τό Ναζωραῖο!

— Ἐγώ εἶμαι!

Κι ἐκεῖνοι δέν ἀντεξάν. Εἶδατε τί παθαίνουν ὅποιοι ἀγγίζουσιν ἠλεκτρικό ρεῦμα ὑψηλῆς τάσεως; Πέφτουν κάτω νεκροί. Αὐτό, λέει ὁ Εὐαγγελιστής, ἔπαθαν καί ἐκεῖνοι: «ἔπεσαν χαμαί» (Ἰωάν. ιη' 6). Ὁ Χριστός εἶναι τό θεϊκό ρεῦμα τῆς παντοδυναμίας. Θά πέσουν, θά συντριβοῦν, ὅσοι τά βιάζουν μέ τόν Χριστό, μέ τήν Ἀλήθεια, μέ τό Δίκαιο. Ὅπως ἔπεσαν μέσα στοῦς αἰῶνες ὄλοι οἱ σταυρωτές τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Συμπόνιας (πρός τίς μυροφόρες)

Φορτωμένος τό Σταυρό Του, ἀκούει πίσω Του τό κλάμα. Μέσα στοῦς καρχασμούς καί τίς βλαστήμιες τοῦ ὑποκόσμου, εὐλόγημένη παραφωνία τό κλάμα μερικῶν γυναικῶν, ἀγίων ψυχῶν. Καί ὁ Κύριος στρέφει πρός τά πίσω, ρίχνει ἕνα βλέμμα στά δακρυσμένα μάτια τῶν γυναικῶν καί λέει: «Μή κλαίετε ἐπ' ἐμέ, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε καί ἐπί τά τέκνα ὑμῶν» (Λουκ. κγ' 28).

Πονεμένοι γονεῖς, ὅσοι τά παιδιά σας τά σκλάβωσαν στίς ποικίλες ἐξαρτήσεις, σηκώστε τά δακρυσμένα σας μάτια, τά κατακόκκινα ἀπό τόν πόνο, καί κοιτάξτε καί προσέξτε! Σᾶς κοιτάζει τό βλέμμα τοῦ Ἰησοῦ. Θά σηκώσετε κάποιο σταυρό, ἀλλ' ἔχετε ἐλπίδα. Δέν ὑπάρχει μόνο ὁ σταυρός: ὑπάρχει καί ἡ Ἀνάστασις.

Στοργῆς (πρός τή Μητέρα)

Τό βλέμμα τοῦ Ἐσταυρωμένου γίνεται πῖο στοργικό, ὅταν πάνω ἀπό τό Σταυρό βλέπη τήν πονεμένη Μάνα. Διακρίνει τά δακρυσμένα μάτια τῆς Παρθένου. «Ἴδὼν τήν μητέρα αὐτοῦ λέγει: Ἰδοῦ ὁ Υἱός σου» (Ἰωάν. ιθ' 26). Βλέμμα στοργῆς, ἀλλά καί βλέμμα υἱοῦ ἐνδιαφέροντος.

Θάμπτωση (πρός τόν ἥλιο)

Καί τό βλέμμα τοῦ Ἰησοῦ διασταυρώνεται τελικά πρός τά ὕψη μέ τόν ἥλιο. Ὅποιος κατάματα τόν ἥλιο κοιτάζει, θαμπώνεται. Στήν περίπτωση τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ἥλιος δέν θαμπώνει. Θαμπώνεται. Δέν ἀντέχει. Κλείνει τά μάτια του, μή μπορώντας νά ἀτενίσῃ τήν ἀχαριστία τῆς γῆς. «Καί τās ιδίας ἀκτῖνας ὁ ἥλιος κρύπτει, Δεσπότην ὄρων σταυρούμενον» (ιδιόμελο ἀ' Ὁρας Μ. Παρασκευῆς).

Βλέμματα συγγνώμης

Τά σπουδαιότερα ὁμως βλέμματα τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου εἶναι τά βλέμματα τῆς συγγνώμης.

• Ρίχνει μία ματιά, λοξή κάπως, ἀλλά γεμάτη συμπάθεια ματιά, σ' ἐκεῖνον τό **ληστή**. Ἔχει ραγίσει ἡ σκληρή καρδιά του. Συγκλονίζεται. Ποῦ νά φανταζόταν, ὅτι στήν τελευταία στροφή τῆς ζωῆς του θά συναντοῦσε τόν Ἰησοῦ καί Σωτήρα τῶν ἀμαρτωλῶν! Γίνεται ἡ μεγάλη στροφή καί μεταστροφή: «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου» (Λουκ. κγ' 42). Καί ὁ Κύριος τοῦ χαρίζει τό κλειδί τοῦ Παραδείσου: «Ἄμην λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ» (Λουκ. κγ' 43). Μόνο στή διασταύρωσι μέ τή **μετάνοια** βρίσκεται τό κλειδί τοῦ Παραδείσου.

• Ἵστερα ἔρχεται τό βλέμμα πρός τοῦς **σταυρωτές** Του. Εἶναι τό ἀνείπωτο βλέμμα τῆς Ἀγάπης. Ἐδῶ τό μῖσος διασταυρώνεται μέ τήν Ἀγάπη καί νικᾷ ἡ Ἀγάπη. Προσεύχεται: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς: οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. κγ' 24).

Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ, στό σταυροδρόμι τοῦ Σταυροῦ, μᾶς χαιρετᾷ ἡ **ΑΓΑΠΗ**. ἼΑΣ μή φύγουμε, ἄν δέν Τοῦ ὑποσθεθοῦμε: Πρῶτα ἀπό ὅλα καί πάνω ἀπό ὅλα τήν Ἀγάπη Σου, Χριστέ!

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ἄγρυπνοι στήν προσευχή

Α γώνας απαιτείται γιά τήν ὀρθή πίστι, τή συνειδητή λατρεία καί τή σωστή πολιτεία τῶν χριστιανῶν. Μέ τίς ἀνθρώπινες μόνο δυνάμεις εἶναι ἀδύνατος αὐτός ὁ ἀγώνας. Ἀπαραίτητη ἡ **θεία βοήθεια**, ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἡ χάρις, ἡ ἄνωθεν ἐνίσχυσις, δέν ἔρχεται, ἄν δέν τήν ζητᾶμε. Ἡ **προσευχή** εἶναι τό ὄπλο γιά τή συνεχή ἐπικοινωνία μέ τήν ἀκένωτη πηγὴ βοήθειας καί ἀντιλήψεως, πού εἶναι ὁ Θεός. Μεγάλο **προνόμιο** τοῦ ἀνθρώπου ἡ προσευχή.

- Ὁ μικρός ἀνθρώπος τῆς γῆς ἐπικοινωνεῖ μέ τόν Μεγάλο τοῦ Οὐρανοῦ.
- Ὁ ἀδύνατος ἀνθρώπος, ὁποιαδήποτε ὥρα, συνομιλεῖ μέ τόν Παντοδύναμο.

Εἶναι, λοιπόν, φυσικό, ὁ ἐχθρός τῆς σωτηρίας μας, ὁ Διάβολος, νά θέλῃ νά μᾶς ἀποτρέψῃ ἀπό τήν προσευχή. Καί ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος γιά νά πετύχῃ κάτι τέτοιο εἶναι ἡ **ραθυμία**. Γιά πολλά μπορεῖ νά μᾶς ἀφήσῃ ἀνενόχλητους. Στό ἔργο τῆς προσευχῆς, καί μάλιστα κατά τήν κοινή λατρεία, καί μέσα στή θεία λειτουργία, θά θέσῃ τά μεγαλύτερα ἐμπόδια. Γι' αὐτό ὁ ἀπόστολος Παῦλος, πού δέν θέλει τούς χριστιανούς ἀποκομμένους ἀπό τή θεία χάρι, δέν μιλάει ἀπλῶς γιά προσευχή, ἀλλά γιά **προσκαρτέρησι** στήν προσευχή καί γιά ἐγρηγοροσι: «Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ» (Κολοσ. δ' 2).

Προσευχή!

- Τό ὠραιότερο ἔργο μας, ἀφοῦ αὐτό εἶναι καί τό ἔργο τῶν ἀγγέλων.
- Τό ἱερώτερο ἔργο μας, ἀφοῦ αὐτό μᾶς συνδέει ἀπ' εὐθείας μέ τόν Κύριο.
- Τό σπουδαιότερο ἔργο μας, ἀφοῦ μ' αὐτό ἔχουμε τίς μεγαλύτερες ἐπιτυχίες. Γι' αὐτό τό ἔργο τῆς προσευχῆς πρέπει νά γνωρίζουμε τό πῶς, τό πόση, τό τί.
- **Πῶς νά προσευχόμεθα;** Ὑποδεικνύεται μέ τό «προσκαρτερεῖτε». Μέ λαχάρα, μέ χαρά, μέ ἀγαλλίασι.

Ἡ προσευχή δέν εἶναι μιὰ **ἀγγαρεία**, ὅπου τό «Ἀμήν» εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ μας. Εἶναι ἡ **λαχάρα** τοῦ εἶναι μας. Τότε ὁ ἀνθρώπος ἀποκτᾶ ὄντοτητα, ὑπαρξί, ὅταν γίνεται ἓνα μέ τό «ὄντως ὄν», μέ τόν Θεό. Τίποτε **γλυκύτερο** ἀπό τήν προσευχή. Μακάρι ὄχι μόνο θεωρητικά νά τό πιστεύουμε, ἀλλά καί νά τό ζοῦμε!

«Γεῦσασθε καί ἴδετε», μᾶς καλοῦν οἱ **ἅγιοι**, πού ἦσαν ὅλοι ἀνθρώποι προσευχῆς, δηλαδή, θεοκίνητα καί θεοδύναμα πρόσωπα.

- **Πόση προσευχή νά κάνουμε;** Αὐτό ὑποδεικνύεται μέ τό «γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ». Πολλές φορές μιλάμε γιά στιγμές, γιά λεπτά, γιά ὥρες, γιά ἡμέρες προσευχῆς. Δέν εἶναι κακό, καί μάλιστα ὅταν ἐννοοῦμε κάποια προσευχή, κάποια **ἀκολοθία** τῆς Ἐκκλησίας, πού ὄντως ἔχει τό **Ὁρολόγιό** της.

Ἄλλ' ἡ προσευχή, ὡς φυσική κίνησις τῆς ψυχῆς, δέν ἔχει ὠράριο. Ὅπως ἡ **καρδιά** δέν ἔχει ὠράρια καί ἡμέρες καί ἐποχές. Τό «γρηγοροῦντες» γιά τούς ἁγίους, πού ἡ ζωὴ τους ἔχει ταυτισθῆ μέ τή ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, δέν ἀποτελεῖ πρόβλημα. Γιά μᾶς ὁμως, τούς ἀτελεῖς καί ἐμπαθεῖς, εἶναι θέμα σκληροῦ ἀγώνα.

Γρηγοροῦμε καί ὅταν σέ κάθε ἔργο καί σέ κάθε κίνησί μας ἔχουμε τόν Θεό ἐνώπιόν μας καί ἀρέσουμε σ' Αὐτόν.

Γρηγοροῦμε ὁμως καί πιό συγκεκριμένα καί πρακτικά, ὅταν ὥρες τοῦ ὕπνου

τίς αφιερώνουμε στην προσευχή. Οί άγιοι είναι οί άνθρωποι της **αγρυπνίας** και της **εγρηγόρσεως**.

● **Τί νά λέμε στην προσευχή;** Αυτό υποδεικνύεται μέ τό «έν ευχαριστία». Πολύ τονίζει ό Παύλος τόν **ευχαριστιακό** χαρακτήρα της προσευχής, και μάλιστα κατά τήν ευχαριστιακή σύναξι της θείας Λειτουργίας. Καλή είναι και ή **δέησις**, αλλά καλύτερη ή **ευχαριστία**, ή όποία άλλωστε είναι και δέησις, αφού αυτή, τρόπον τινά, «δεσμεύει» τόν Θεό για τήν ικανοποίησι και άλλων αιτημάτων μας.

● Νά ευχαριστοῦμε τόν Θεό για όλα.

● Καί για τίς γνωστές και για τίς άγνωστες ευεργεσίες Του.

● Καί για εκείνα, πού έκούσια λάβαμε από τήν αγαθότητά Του, και για εκείνα, πού άκούσια απολαμβάνουμε, αφού μās τά χάρισε χωρίς νά τά ζητήσουμε.

● Καί για τά θεωρούμενα ευχάριστα και για τά νομιζόμενα δυσάρεστα.

Ό ιερός Χρυσόστομος, στόν όποιον, ώς γνωστόν, άνήκει και ή γνωστή ευχή της ευχαριστίας στή θεία Λειτουργία, τό «*Άξιον και δίκαιον...*», λέει σχετικά μέ τήν ευχαριστία: «*Ευχαριστείν, και ύπέρ τών φανερών και ύπέρ τών άφανών, και ύπέρ ών έκόντας και ύπέρ ών άκοντας έποίησεν εν, και ύπέρ βασιλείας και ύπέρ γεέννης, και ύπέρ θλίψεως και ύπέρ άνέσεως. Ούτω γάρ έθος τοις άγίοις εύχεσθαι, και ύπέρ άνέσεως. Ούτω γάρ έθος τοις άγίοις εύχεσθαι, και ύπέρ τών κοινών ευεργεσιών ευχαριστείν*» (Ε.Π.Ε. 22,284). Μετά φρασις: Νά ευχαριστοῦμε και για τά φανερά και για τά κρυφά ευεργετήματά Του. Καί για τίς ευεργεσίες, πού μās έκανε μέ τή θέλησί μας, και για όσες χωρίς τή θέλησί μας. Καί για τή βασιλεία τών ουρανών (πού επιθυμοῦμε και μās χαρίζει) και για τή γέννα του πυρός (πού θέλει νά μās γλυτώση). Καί για τίς θλίψεις και για τίς άνέσεις μας. Αυτή είναι ή συνήθεια στους άγίους, νά προσεύχονται, και για τίς κοινές ευεργεσίες νά ευχαριστοῦν.

● Η άγάπη κάνει τήν προσευχή νά ενδιαφέρεται και για τούς άλλους. Άλλωστε ό άλλος μέσα στην Έκκλησία είναι μέλος του ίδιου σώματος.

Τήν ανάγκη της προσευχής τών άλλων τήν αισθάνεται ό Παύλος και για τόν έαυτό του. Πάντοτε ζητάει από τούς χριστιανούς νά προσεύχονται και ύπέρ αυτού. «Προσευχόμενοι άμα και περί ήμών, ίνα ό Θεός ανοίξη ήμίν **θύραν** του λόγου λαλήσαι τό **μυστήριο** του Χριστου, δι' ό και δέδεμαι» (Κολοσ. δ' 3).

● Πώς νά μή θαυμάσης τόν Παύλο, πού πάνω από όλα θέτει τήν ιεραποστολή;

● Θαυμάζει κανείς τήν **ταπεινώσι** του μεγάλου Παύλου, πού τελευταίο θέτει τόν έαυτό του στίς προσευχές τών χριστιανών.

● Θαυμάζει κανείς και τό **θέμα** του ιεραποστολικού λόγου του μεγάλου Παύλου: «*Λαλήσαι τό μυστήριο του Χριστου*». Δέν μιλάει για άπλές θρησκευτικές πράξεις. Μιλάει για τό μυστήριο του Χριστου, για όλο τό σωτηριώδες έργο Του, πού είναι μυστήριο, αφού άνθρωπινα δέν έξηγηται. Είναι τό μυστήριο της **άγάπης** του Θεου.

Η Έκκλησία είναι ό **άγγελιοφόρος του μυστηρίου** του Χριστου; Μερικοί σάν νά τήν μετατρέπουν σε υπηρεσία διεκπεραιώσεως θρησκευτικών υποθέσεων, σε ρυθμιστή τελετουργιών, σε τυπολατρεία. Η Έκκλησία είναι **προσευχομένη** και **όμιλουσα**. Συνάγεται και προσεύχεται όμοθυμαδόν. Καί κηρύττει πάντοτε για τήν έν Χριστω σωτηρία. Κηρύττει «*Ίησουν έσταυρωμένον, Ίουδαίους μέν σκάνδαλον, Έλλησι δέ μωρίαν*» (Α' Κορ. α' 23).

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Προσευχή καί δύναμις

Β' Κορ. ιβ' 8-9

Προσευχή για τό σκόλοπα (στ. 8)

Ανατός ό Παύλος. Ἐλλ' αὐτό δέν σήμαινε, πώς δέν ἦταν κι αὐτός ἄνθρωπος. Ἄλλωστε ό Θεός τόν ἀπόστολό Του τόν κρατάει στά μέτρα, πού πρέπει. Κατ' οἰκονομίαν, μπορεῖ κάθε μάρτυρας, κάθε βασανιζόμενος ἅγιος, κάθε δοκιμαζόμενος ἀπόστολος, νά εἶναι «θεανθρώπινος».

• Τό θεϊκό στοιχεῖο εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ, πού φαίνεται ὀλοκάθαρα, ἀφοῦ «χωρίς τοῦ Χριστοῦ» δέν θά μπορούσε νά κάνη τίποτε (Ἰωάν. ιε' 5).

• Τό ἀνθρώπινο στοιχεῖο εἶναι ὁ ἐπηρεασμός ἀπό τόν πόνο, ἀλλά καί ἀπό τήν ἁμαρτία.

Καί ὁ μεγαλύτερος ἅγιος μπορεῖ νά πέση, ἀφοῦ ἔπεσε τό φωτεινότερο τάγμα τῶν ἀγγέλων. Καί ἡ πτώσις μέ τί βουτιά τῆς ἐπάρσεως εἶναι καταλυτική. Ὁδηγεῖ καί εὐθείαν στήν ἄβυσσο. «Μοιραία πτώσις», θά τήν χαρακτῆριζαν σέ ἄλλες περιπτώσεις. «Ἴνα μή ὑπεραίρηται», γιά νά μήν υπερηφανεῖται ὁ Παῦλος, ἐπέτρεψε ὁ Θεός διαρκεῖς δοκιμασίες.

Ἄλλ' ἐπίσης καί ὁ μεγαλύτερος ἅγιος δέν μπορεῖ νά μή ζητήσῃ ἀπ' τό Θεό ἀπαλλαγῆ ἀπ' τόν ἀνθρώπινο πόνο. Εἶναι δεῖγμα τῆς φυσικῆς του ἀντιδράσεως. Ἄνθρωπος κι ὁ Παῦλος, ὄχι ἐξωγήινος, ἰκέτευε τόν Κύριο ν' ἀπαλλαγῆ ἀπ' τίς δοκιμασίες, ἀπ' τό συγκεκριμένο «σκόλοπα»: «Ἐπὲρ τούτου τρίς τόν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποσῆ ἀπ' ἐμοῦ» (στ. 8). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Γι' αὐτό τρεῖς φορές παρακάλεσα τόν Κύριο, γιά ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπό μένα».

• Ὁ Χριστός, ἐνῶ γι' αὐτό ἦρθε στόν κόσμο, γιά νά πάθῃ γιά τίς δικές μας ἁμαρτίες, ἐν τούτοις δείχνοντας τήν ἀνθρώπινη φύσιν Του, ἀφοῦ ὡς ἄνθρωπος θά πάθῃ καί θά πονέσῃ ἀληθινά, ὡς ἀληθινός ἄνθρωπος, πάνω στό Σταυρό, παρακάλεσε στήν προσευχή Του: «Πά-

τερ, εἰ δυνατόν, παρελθέτω τό ποτήριον τούτο ἀπ' ἐμοῦ» (Ματθ. κοτ' 39).

• Πολύ περισσότερο ὁ Παῦλος. Ὁ Χριστός στιγμιαίως παρακάλεσε «δεικνύς τό ἀνθρώπινον». Ὁ Παῦλος πολλές φορές παρακάλεσε. Ἄς διδαχτοῦμε. Στά μέτρα τά ἀνθρώπινα ἦσαν καί οἱ ἅγιοι. Μποροῦμε ἄρα κι ἐμεῖς νά τούς μιμηθοῦμε. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ταῦτα ἔπασχον, τοῦ Θεοῦ ἀφιστῶντος καί συγχωροῦντος τήν ἀνθρωπίνην ἐλεγχθῆναι φύσιν» (Ε.Π.Ε. 20,36). Μετάφρασις: Εἶχαν καί οἱ ἅγιοι τίς ἀδυναμίες τους, σάν ν' ἀπομακρυνόταν ὁ Θεός καί νά ἐπέτρεπε νά φανερωθῆ ἡ ἀνθρώπινη φύσις.

• Δέν ἀπαγορεύεται νά ζητᾶμε τήν ἀπαλλαγῆ μας ἀπό κάποιο «σκόλοπα», ἀπό μία μόνιμη βάσανο, ἀπό μία δοκιμασία, ἀπό ἓνα ὀδυνηρό πλῆγμα.

Νά ζητᾶμε ἀπαλλαγῆ ἀπό τόν πόνο, πού μᾶς πληγώνει, ἀλλά συγχρόνως νά ζητᾶμε νά ὑπακούσουμε στό θέλημά Του, καί ὅταν δέν θέλῃ (δέν πρέπει) νά ἱκανοποιήσῃ τό αἴτημά μας. Προσευχόμαστε ἐκθέτοντας τά αἰτήματα, πού νομίζουμε ὅτι συμφέρουν στήν ψυχῆ μας, γιατί ὄχι καί στό σῶμα μας, ἀλλά πάντοτε μέ τήν ἀκλόνητη ἀπόφασιν νά συμμορφωθοῦμε πρός τό ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὑπόδειγμα καί ἐν προκειμένῳ ὁ Χριστός. Μετά τί στιγμιαία προσευχή νά παρέλθῃ τό ποτήριον τοῦ Πάθους, ἀμέσως ὑποτάσσεται στήν εὐδοκία τοῦ Πατρός: «Πλὴν οὐκ ὡς ἐγώ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ» (Ματθ. κοτ' 39).

• Δέν ἀπαγορεύεται νά θέτουμε τά αἰτήματά μας στό Θεό, ἀλλά μέ τί βεβαιότητα, ὅτι θ' ἀπαντήσῃ. Παρακάλεσε ὁ Παῦλος. «Ἐπὲρ τούτου τρίς τόν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποσῆ ἀπ' ἐμοῦ» (στ. 8).

Δύναμις στήν ἀδυναμία (στ. 9)

Καί ἡ ἀπάντησις ἦρθε. «Καί εἶρηκέ μοι»

Ἄρκει σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ» (στ. 9). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Ἀλλά μοῦ εἶπε: “Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρις μου. Διότι ἡ δύναμις μου ἀποδεικνύεται τέλεια σέ κατάστασι ἀδυναμίας”. Γι' αὐτό μᾶλλον θά καυχθῶ μέ πολύ μεγάλη εὐχαρίστησι γιά τίς καταστάσεις ἀδυναμίας, στίς ὁποῖες λόγῳ τῶν δοκιμασιῶν περιέρχομαι, γιά νά κατοικῆ σέ μένα ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ».

● Ὁ Θεός ἀκούει. Δέν ὑπακούει πάντοτε. Ἐμεῖς ὀφείλουμε ὑπακοή σέ ὅλα στό Θεό. Ὑπακοή σημαίνει ἀπόλυτη συμφωνία σέ ὅλα ὅσα ζητάει ὁ Θεός. Ἐκεῖνος ὅμως δέν συμφωνεῖ σέ ὅλα ὅσα ζητᾶμε ἕμεῖς. Γιατί κάποτε δέν ξέρουμε τί ζητᾶμε (Ματθ. κ' 22. Ἰδῆ καί Ἰακ. δ' 3), ποῖο εἶναι τό μακροπρόθεσμο σχέδιο τοῦ Θεοῦ καί πρό παντός τό αἰώνιο συμφέρον μας. Ἐμεῖς βλέπουμε μέ τά γυαλιὰ τῆς προσωρινότητος. Ἐκεῖνος βλέπει μέ τό τηλεσκόπιο τῆς αἰωνιότητος.

● Ζητάει ἀπό τόν Θεό ἕνα λογικό αἴτημα ὁ Παῦλος. Ἀνθρώπινος ὁ πόνος. Ὑπερανθρώπινος ὁ κόπος τοῦ Παύλου γιά τό Χριστό. Γιατί, Κύριε, στό δοῦλο σου, τόν τόσο πιστό, ἀρνεῖσαι νά τοῦ δώσης αὐτό πού ζητάει;

Κι ὁ Κύριος ἀπαντᾷ:

–*Τοῦ ἔχω δώσει μέ τό πάρα πάνω. Τοῦ ἔχω δώσει ὅσα χρειάζεται ἐκεῖνος καί τό ἔργο τοῦ εὐαγγελίου καί ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἄν τοῦ δώσω κάτι, πού θά τόν ἀποκαρκτηρίζῃ ἀπό δικό μου σκεῦος, κι ἐκεῖνος θά καθῆ, κι ὁ κόσμος θά κινδυνεύσῃ.*

● Τοῦ εἶχε δώσει τόσα ὁ Θεός. Τόν εἶχε δεχθῆ στήν ἐκκλησία Του. Τόν εἶχε τιμήσει μέ τό ἔργο τοῦ οἰκουμενικοῦ ἀποστόλου. Τόν εἶχε χαριτώσει. Τόν εἶχε καταστήσει ὄργανο τῶσων καταπληκτικῶν κατορθωμάτων. Τόν εἶχε ἀνεβάσει μέχρι τόν οὐρανό. Πρό παντός, τοῦ εἰτοίμαζε τό στεφάνι τῆς αἰώνιας δόξας.

Νά τοῦ κάνη κι αὐτό τό κατήρι; Νά τόν ἀπαλλάξῃ ἀπό τή θλίψι; Γιά τόν Θεό ἦταν εὐκόλο, γιά τόν Παῦλο ὀλέθριο.

Δηλαδή, τί; Νά τοῦ ἔκλεινε τήν πόρτα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν; Ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος δέν εἶχε πεῖ: «Διά πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ»; (Πράξ. ιδ' 22). Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἄρκει σοι, ὅτι νεκρούς ἐγείρεις, ὅτι τυφλοῦς θεραπεύεις, ὅτι λεπρούς καθαρίζεις, ὅτι τά ἄλλα θαυματουργεῖς· μή ζῆπει καί τό ἀκίνδυνον καί τό ἀδεές, καί τό

χωρίς πραγμάτων κηρύττειν. Ἄλλά ἀλγεῖς καί ἀθυμεῖς, μή δόξη τοῦτο ἀσθενείας εἶναι ἐμῆς, τό πολλοῦς εἶναι τοῦς ἐπιβουλεύοντας, καί δέροντάς σε, καί ἐλαύνοντας, καί μαστίζοντας; Τοῦτο μέν οὖν αὐτό δείκνυσί μου τήν δύναμιν» (Ε.Π.Ε. 20,40). Μετάφρασις: Σοῦ εἶναι ἀρκετό, ὅτι ἀνασταίνεις νεκρούς, ὅτι γιαιτρεύεις τυφλοῦς, ὅτι καθαρίζεις λεπρούς, ὅτι στά ἄλλα θαυματουργεῖς. Μή ζητᾷς καί νά μή κινδυνεύς, καί νά μὴ ἔχης ἀνάγκη καί νά κηρύττης χωρίς δυσκολίας. Ἄλλά στενοχωριέσαι, μήπως θεωρηθῆ, ὅτι αὐτό ὀφείλεται σέ δική μου ἀπουσία, τό ὅτι δηλαδή ἀφήνονται πολλοί νά σέ πολεμοῦν, νά σέ χτυποῦν, νά σέ μαστιγώνουν, νά σέ διώκουν; Μά αὐτό ἀκριβῶς φανερώνει τή δύναμί μου.

● Ὅταν ὁ Θεός τό μηδέν τό κάνη χίλια, τό νά μή θέλῃ νά τό κάνη χίλια καί ἕνα, εἶναι στό σχέδιό Του. Τό ἕνα ἐπί πλέον εἶναι περιττό. Καί ὄχι μόνο. Μπορεῖ νά χρησιμοποιοθῆ, γιά νά καθοῦν τά χίλια.

Γι' αὐτό κι ὁ Παῦλος ἀποδέχεται μέ χαρά τήν ἀπόφασί τοῦ Θεοῦ. *«Καί εἶρηκέ μοι Ἄρκει σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ»* (στ. 9).

● Ἡ σκηνή, ὅπου κατασκηνώνει ἡ χάρις καί ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ἀσθενεία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ταπεινή, δηλαδή, ἰδέα, πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος γιά τόν ἑαυτό του. Κι αὐτή τήν ταπεινή ἰδέα τήν ἐνισχύουν οἱ θλίψεις. Εἶναι ἀνάχωμα, πού ἐμποδίζει τήν ὀρμή τοῦ ἐγωισμοῦ, πού εἶναι ἔτοιμος νά κατακτῆσῃ τά πάντα, ἐκμεταλλευόμενος κάποιο δῆθεν κατόρθωμά μας.

Οἱ ἅγιοι δέν προσεύχονται νάχουν πόνους καί δοκιμασίες. Ὅταν ἔρχονται, παρακαλοῦν τό Θεό νά τοῦς ἀπαλλάξῃ. Ὅταν ἡ ἀπάντησις τοῦ Θεοῦ, ποικιλοτρόπως ἐκδηλώνεται, καί δείκνῃ, ὅτι εἶναι ὠφέλιμος οἱ θλίψεις γιά τή σωτηρία, τότε ὑποτάσσονται.

● Καί δέν ὑποτάσσονται παθητικά, ἀλλά τίς δέχονται μέ χαρά. Τό λέει σ' ἄλλη περίπτωσι ὁ Παῦλος: «Χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου» (Κολασ. α' 14). Καί ἐξηγεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅσα τά τῶν πειρασμῶν ἐπιτείνετο, τοσοῦτ' αὖ τῆς χάριτος νῦξετο καί ἐπέμενε» (Ε.Π.Ε. 20,42). Μετάφρασις: Ὅσο ἐντονώτεροι γίνονταν οἱ πειρασμοί, τόσο τά δῶρα τῆς χάριτος αὐξάνονταν καί χαρίζονταν πλουσιώτερα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ

Ψ κατάβασις τοῦ Χριστοῦ ὀνομάζεται κένωσις. «Ἐκένωσεν ἑαυτὸν μορφὴν δούλου λαβών» (Φιλιπ. β' 13). Τὴν κένωσι αὐτὴ ἐξυμνεῖ καὶ ὁ ὕμνος τοῦ Μεγάλου Σαββάτου: «Τὴν ἐν σταυρῷ σου θείαν κένωσιν, προορῶν Ἀββακούμ, ἐξεστηκῶς ἐβόα» (εἰρμός δ' ὠδῆς).

- Ἡ συγκατάβασις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὀνομάζεται σταύρωσις. Ἀνέβηκε στό Σταυρό, γιὰ ν' ἀνασύρη τὸν πεσμένο ἄνθρωπο.

- Πρὶν ἀπὸ μερικά χρόνια στὴν Ἀθήνα εἶχαν χαθεῖ τρία μικρά παιδιά. Ὅλοι ἀναστατώθηκαν. Τελικά ποῦ βρέθηκαν τὰ παιδιά; Ἐνα φρεάτιο εἶχαν βρεῖ ἀνοικτό καὶ κατέβηκαν στοὺς ὑπονόμους, ποῦ ἔχουν μεγάλη διάμετρο, στό ρέμα τῆς Καλλιρρόης. Στὴν ἀποπνικτικὴ ἀτμόσφαιρα μέ τίς ἀκαθαρσίες καὶ τίς ἀναθυμιάσεις κινδύνευαν ἄμεσα. Ἐπιστρατεύτηκε ἡ ἄμεση ἐπέμβαση. Πυροσβέστες κατέβηκαν μέ σκάλες, ψάχνοντας γιὰ νὰ βροῦν τὰ παρασυρμένα παιδιά, ποῦ ὅμως εἶχαν καταφέρει νὰ βγοῦν ἀπὸ ἄλλο φρεάτιο...

- Στό τοῦνελ ποῦ εἶχε μπεῖ ὁ ἄνθρωπος, δέν ὑπῆρχε διέξοδος. Ζοῦσε τὴ βρωμιά τῆς ἁμαρτίας, πεσμένος στόν ὑπόνομο τοῦ κακοῦ.

- Καὶ ἔρχεται ὁ Χριστός, ὁ Θεάνθρωπος, ποῦ εἶναι ὁ πυροσβέστης τῆς ἁμαρτίας. Παίρνει τὴ σκάλα Του καὶ κατεβαίνει. Ἡ σκάλα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ Σταυρός. Κατεβαίνει χαμηλά. Μπαίνει «ὑπὸ νόμον» καὶ βρίσκει τὰ χαμένα καὶ μολυσμένα παιδιά Του. Τὰ ἀγκαλιάζει. Τὰ ἀνεβάζει. Τὰ πλένει. Τὰ καθαρίζει. Τὰ δοξάζει.

ὦ, ἡ ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ!

- Ὁ Θεός κατεβαίνει στὴ γῆ «ἀτρέπτως», χωρὶς νὰ πάψη νὰ εἶναι καὶ Θεός.

Καὶ δέχεται τὸ ὀδυνηρὸ πάθος «ἀπαθῶς». Πάσχει ὡς ἄνθρωπος. Ἡ Θεότητα ὁμως «ἀπαθῆς διέμεινε». Λέει ἓνας θαυμάσιος ὕμνος: «Πρὸς σέ ὀρθρίζω τὸν δι' εὐσπλαγχλίαν σεαντόν τῷ πεσόντι κενώσαντα ἀτρέπτως καὶ μέχρι παθῶν ἀπαθῶς ὑποκύψαντα, Λόγε Θεοῦ τὴν εἰρήνην παράσχου μοι, Φιλάνθρωπε» (εἰρμός ε' ὠδῆς Μ. Παρασκευῆς).

Γιατί δέν εἶναι Οἰκουμενική;

Ψ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἀνά τὸν κόσμο Ὁρθοδοξία, ἡ οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία; Ἐχει τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς καθολικότητας καὶ τῆς μοναδικότητας; Αὐτὸ τουλάχιστον τοιζοῦμε στό Σύμβολο τῆς Πίστεως: «Εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν».

- Ἄν ὅσοι ἐπὶ πενήντα χρόνια προετοιμάζουν τὴ λεγομένη «Ἁγία Μεγάλη Σύνοδος» δέχονται τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, γιατί φοβοῦνται νὰ τὴν ὀνομάσουν «Οἰκουμενικὴ Σύνοδος»; Ἐμεῖς κρατᾶμε σοβαρὲς ἐπιφυλάξεις, ἂν μία τέτοια Σύνοδος, ὅπως αὐτή, ποῦ θὰ συνέλθη τὸν Ἰούνιο στὴν Κρήτη, μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ Οἰκουμενικὴ.

Οὔτε Πατέρες «οἰκουμενικοί» ὑπάρχουν σήμερα, οὔτε τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἔτοιμο νὰ ὑποδεχθῇ μία Σύνοδος ὡς Οἰκουμενικὴ, οὔτε τὰ προταθέντα θέματα εἶναι οἰκουμενικῆς σημασίας, οὔτε συγκαλεῖται γιὰ θέματα πίστεως, γιὰ ἀπόκρουσι αἱρέσεων, γιὰ θέματα ἠθικῶν ἐκτροπῶν.

- Ἄλλ' οἱ πρωτοστατοῦντες στὴ συγκρότησι τῆς λεγομένης «Μεγάλῆς Συνόδου» γιὰ ἄλλους λόγους δέν τὴν ἀποκαλοῦν «Οἰκουμενικὴ». Διότι σ' αὐτὴν δέν μετέχουν οἱ λεγόμενες «ὁμολογίες» (αἰρετικὰ σχήματα καὶ σχίσματα), ὅπως οἱ

Ρωμαιοκαθολικοί και οι Προτεστάντες. Ἄλλ' ἡ ἀποκοπή τῶν αἰρετικῶν ἀπό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀπομειώνει τήν καθολικότητά της, ὅπως τούζει και ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς Σεραφεῖμ.

● Γεννᾶται τό ἐρώτημα: Ὅταν συνῆλθαν οἱ μετά τήν Τετάρτη Οἰκουμενικές Σύνοδοι, συμμετείχαν οἱ **Μονοφυσίτες**; Ὅχι. Πῶς τότε δέν χρειάστηκε ἡ παρουσία τῶν ἀποκοπέντων, γιά νά προσδοθῇ ὁ χαρακτηρισμός «Οἰκουμενική» σέ μία Σύνοδο, και τώρα, ἐπειδή δέν συμμετέχουν (δέν μποροῦν νά συμμετέχουν) αἰρετικές παραφυάδες, ὁ ὅρος «Οἰκουμενική» ἀναβάλλεται γιά τό... μέλλον;

● Γεννᾶται σοβαρότερο ἐρώτημα: Γιά τούς συγκροτοῦντες τή «Μεγάλη Σύνοδο» ὑπάρχουν και τά δύο, δηλαδή, και ἡ **Μία Ἐκκλησία** και ἡ **πολλότητα** τῶν Ἐκκλησιῶν; Στό Προσυνοδικό κείμενο μέ τίτλο «*Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον*», οἱ ἐκτός Ἐκκλησίας αἰρετικοί καλοῦνται ἄλλοτε «Ἐκκλησίες», ἄλλοτε «Ὁμολογίες», ἄλλοτε «Ἀδελφές Ἐκκλησίες»!

Δηλαδή, δέχονται τή θεωρία «**τῶν κλάδων**»; Σύμφωνα μ' αὐτήν, ἡ Ἐκκλησία (ἡ Ὁρθοδοξία) και οἱ αἰρετικές «Ἐκκλησίες» ἀποτελοῦν ἰσότιμους κλάδους τοῦ ἰδίου δένδρου και πρέπει νά ἐνωθοῦν οἱ κλάδοι, γιά νά ξανασχηματισθῇ τό δένδρο!

● Ἄλλ' ἡ Ἀλήθεια ἐν προκειμένῳ εἶναι ἄλλη: Τό δένδρο ὑφίσταται. «Τινές τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν» (Ρωμ. ια' 17-19). Ἀποκόπηκαν. Ἄν κάποτε «ἐγκεντριθοῦν», ξαναενωθοῦν μέ τήν Ἀλήθεια, θά ἀποτελοῦν μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

● Και ἐδῶ εἶναι τό βασικό ἔργο μιᾶς Συνόδου, πού ἐπιθυμεῖ νά εἶναι συνέχεια τῶν Οἰκουμενικῶν. **Νά προσδιορίση τούς αἰρετικούς**, πού μέσα στήν πάροδο τῶν αἰῶνων ἐμφανίσθηκαν. Εἶναι ὁ Παπισμός αἵρεσις; Εἶναι ὁ Προτεσταντισμός αἵρεσις; Εἶναι ὁ Χιλιασμός αἵρεσις; Ὑπάρχει Οἰκουμενική Σύνοδος, πού δέν ἀντιμετώπισε τούς παρεκκλίνοντες ἀπό τήν Πίστι, δηλαδή, τούς αἰρετικούς;

Ἐμεῖς γιατί φοβούμεθα νά θέσουμε τά ὅρια και νά καταθέσουμε τήν ἀντιαι-

ρετική μαρτυρία γιά ὅσους ξεπέρασαν τά ὅρια και συγκροτοῦν αἰρετικές ὁμάδες;

● Οἱ συγκροτοῦντες τή «Μεγάλη Σύνοδο» ἐν πολλοῖς πιλοτάρονται ἀπό τόν **Οἰκουμενισμό** και τόν **Διαθρησκευτικό διάλογο**. Γι' αὐτό και στά Προσυνοδικά κείμενα δέν ὑπάρχει ὁ χαρακτηρισμός «αἰρετικός»! Ἄλλ' ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι **οἰκουμενιστική**. Εἶναι **οἰκουμενική**.

Εἰς ἐνότητα, ὄχι εἰς σχίσματα!

Μέ προσδοκίες και προετοιμασίες πενήντα ἐτῶν συνέρχεται ἡ λεγομένη «**Ἁγία και Μεγάλη Σύνοδος**», πού, ὅπως ἤδη ἀναφέρθηκε, δέν μπορεῖ και δέν πρέπει νά ὀνομασθῇ **Οἰκουμενική**. Ἄν ἐπρόκειτο περί Οἰκουμενικής, θά ἔπρεπε νά κληθοῦν ὅλοι οἱ ἀνά τόν κόσμον ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι, πού ἀσκοῦν οὐσιαστική διαποίμανσι λαοῦ. Κάτι τέτοιο δέν ἔγινε. Και ἐπομένως ἡ συγκροτούμενη Σύνοδος φαίνεται νά ἔχη τήν αὐτοσυνοδική μιάς **Πανορθόδοξου Συνόδου**.

● Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί χρειάζονται τόσο μεγάλες **ἀντιπροσωπεῖες** ἀπό τίς κατά τόπους Ἐκκλησίες; Ἄν ἀνάλογες μέ τήν ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (40 πρόσωπα!) εἶναι και οἱ ἀντιπροσωπεῖες τῶν ἄλλων

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ὑπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἀγγελ. Μπότζιου

Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας. 25 Μαρτίου 124, Περιστέρι

Ἐτησία συνδρομή:

Ἑσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικής: **δολ. 25.**

Καναδά και Αὐστραλίας: **δολλάρια 30.**

Ἐπιταγές και ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Αυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, φαντάζεσθε τά προβλήματα (χωροταξικό, ἐπικοινωνιακό, οικονομικό κ.ἄ.);

• Ἄν, ὅπως ἐγράφη, ἡ ὑπόθεση τῆς «Μεγ. Συνόδου» θά στοιχίσῃ **70.000.000 εὐρώ**, ἀντιλαμβάνεσθε τόν σκανδαλισμό τοῦ φτωχοῦ λαοῦ μας, σέ ἡμέρες τρομερῆς **οικονομικῆς κρίσεως**;

• Ὁ «ντόρος» γύρω ἀπό τή «Μεγάλη Σύνοδο» δίνει ἐκ πρώτης ὄψεως τήν ἐντύπωσι, ὅτι θ' ἀσχοληθῆ μέ σπουδαία θέματα. Ἄλλ', ὅπως εἶπαμε, **θέμα πίστεως** οὐδέν. Δέν πρόκειται ν' ἀσχοληθῆ μέ τούς κινδύνους γιά τό Ὁρθόδοξο πλήρωμα ἀπό τούς πάσης φύσεως **αἵρετικούς καί ἀθέους**, οἱ ὁποῖοι σχεδόν ἀνενόχλητοι πριονίζουν τό δένδρο τῆς Ὁρθοδοξίας.

• Θέματα, ὅπως ὁ **γάμος** καί ἡ **νηστεία**, πού ἀναφέρονται στήν ἡμερησία διάταξι, εἶναι ἤδη λυμένα ἀπό τίς Οἰκουμενικές Συνόδους. Καί θεωρεῖται δεδομένο, ὅτι μία Σύνοδος, Οἰκουμενική ἢ μή, δέν μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ **«ὄρια»**, πού οἱ Πατέρες προηγουμένων Συνόδων ἔθεσαν.

Πολλοί φοβοῦνται, ὅτι ὅσον ἀφορᾶ στό γάμο, δέν πρόκειται νά γίνῃ κάτι οὐσιώδες γιά τή διάσωσι τοῦ θεσμοῦ του. Ὁρθῶς ἐγράφη, ὅτι «τό εὐαγγέλιο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας δέν παγιδεύεται νά συζητᾶ οὐτοπίες. Φωτίζει ὅμως τή διαφορά τῆς σύμβασης ἀπό τό μυστήριον». Σήμερα στόν ὀρθόδοξο χῶρο, καί δῆ στόν τόπο μας, τό μυστήριον τοῦ Γάμου τό ὑποκατέστησαν ἓνα «**σύμφωνο**», μία «**σύμβασις**», μία «**ὑπογραφή ἐνός δημάρχου**», ἓνα «**συμβόλαιον**»!

Θά καταδικάσῃ ἡ «Μεγάλη Σύνοδος» τούς δράστες τῆς διακωμωδῆσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου; Θά μπορῆ π.χ. νά θεωρηθῆ μέλος τῆς Ἐκκλησίας ἓνας δημοτικός ἀρχοντας, πού... «εὐλογεῖ» «πολιτικό γάμο»; Κατά τόπους Σύνοδοι ἔχουν καταδικάσει τόν «πολιτικό γάμο» ὡς **πορνογαμία**. Θά γίνῃ αὐτό καί πανορθοδόξως; Θ' ἀσχοληθῆ ἡ «Σύνοδος», ὅπως προτείνει καί ὁ Μητρ. Ν. Σμύρνης Συμεών, καί μέ τό «**Σύμφωνο συμβίωσης ὁμοφυλοφίλων**»; Καίρια ἐρωτήματα.

• Καί ὅσον ἀφορᾶ στό θέμα τῆς νη-

στείας, ἄραγε «**ἡ σπουδαιότης τῆς νηστείας καί ἡ τήρησις αὐτῆς σήμερον**» (διατύπωσις ἡμερησίας διατάξεως), δέν εἶναι δεδομένα ἀπό τήν Ἁγία Γραφή καί τούς Πατέρες; Τώρα θά πληροφορηθοῦμε τή σπουδαιότητα τῆς **νηστείας** καί τό πῶς τηρεῖται ἀπό τούς πιστούς, ἄλλοτε κατ' ἀκρίβειαν καί ἄλλοτε κατ' οικονομίαν;

• Πολύ φοβοῦμεθα τόν κίνδυνον νέων διενέξεων, νέων διασπάσεων, ἀκόμη καί νέων **σχισμάτων**. Ἄλλωστε τά ζητήματα τῶν λεγομένων «**κρατικῶν ἐκκλησιῶν**» καί τοῦ «**ἐθνοφυλισμοῦ**» ἐγκρύπτουν κινδύνους γιά τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἡμέρα τῆς **Πεντηκοστῆς**, πού ὠρίσθηκε ὡς ἑναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς «Μεγάλης Συνόδου», εἶναι ἡμέρα ἀγιοπνευματικοῦ φωτισμοῦ καί ἐνότητας. Καί τά δύο ὁλόθερμα εὐχόμεθα ὡς μέλη τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας (τῆς Ὁρθοδοξίας).

Ἀγάπη, ὄχι ἐκμετάλλευσίς

 ἡκαιρία καί γιά τά δύο, καί γιά ἐξάσκησι ἀγάπης καί γιά ἄγρια ἐκμετάλλευσί. Ἡ παρουσία τῶν μεταναστῶν καί προσφύγων στήν πατρίδα μας προκαλεῖ πολλά προβλήματα. Πονεμένοι καί ταλαιπωρημένοι, ὅπως εἶναι, ἀποτελοῦν γιά ὅλους **πρόκλησι ἀγάπης**. Ἡ Ἐκκλησία ὀργανωμένα προσπαθεῖ νά δίνη τό «παρών». Συντρέχει στό πλῆθος τῶν ἀναγκῶν τῶν ἄλλοδαπῶν, πού συνωστίζονται στους λεγομένους τόπους ὑποδοχῆς (hot spots). Καί οἱ πιστοί χριστιανοί, μεμονωμένα ἢ καί ὀργανωμένα ἀπό ἐθελοντικές προσπάθειες ἢ ἀπό τόν Ἐρυθρό Σταυρό, συγκεντρώνουν εἶδη πρώτης ἀνάγκης γιά τούς «**ἐλαχίστους ἀδελφούς τοῦ Χριστοῦ**».

Δέν λείπουν ὅμως καί τά συμπτώματα **ἐκμεταλλεύσεως** τοῦ ἀνθρωπίνου δράματος. Ὁ πόθος γιά μία καλύτερη ζωὴ συναντᾶ τούς **λαθρεμπόρους**, πού γιά νά τούς μεταφέρουν στά ἑλληνικά νησιά, τούς παίρνουν δύο ἢ τρεῖς χιλιάδες εὐρώ καί ὅ,τι πολὺτιμο ἔχουν μαζί τους. Ἐδῶ πάλι συναντοῦν ἄλλους, πού ἢ γιά νά τούς μεταφέρουν μέ πούλμαν στά σύνο-

ρα και να τους παρατήσουν, ή για να τους προσφέρουν ένα καφέ, ζητούν ύπερογκα για την περίστασι ποσά.

- Ο πόθος γίνεται πορεία προς το άγνωστο. Ώνειρεύτηκαν μιά Εύρώπη ι-δανικῶν καταστάσεων και συναντοῦν ἀσφυκτική κατάσταση.

- Μόνο ἀπό τήν Ἑλλάδα δέν ἔχουν παράπονο, ἀφοῦ οἱ Ἕλληνες κάνουν ὅ,τι μποροῦν γιά περισυλλογή τους, γιά φιλοξενία τους, γιά ιατρική περίθαλψι, γιά **στοργή και ἔλπιδα**.

- Μά οἱ Ἕλληνες δέν ἐπαρκοῦν. Τό πρόβλημα τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων δέν λύνεται ἀπό μιά μικρή χώρα. Οὔτε μπορεῖ ἡ Ἑλλάδα νά τους ἀπορροφήσῃ και νά τους ἀφομοιώσῃ. Οὔτε ὅμως και αὐτοὶ ἔρχονται μέ σκοπό νά παραμείνουν στήν Ἑλλάδα.

- Ἡ **σκληρότητα** ἄλλων (πολλῶν δυστυχῶς) κρατῶν τῆς Εὐρώπης τείνει νά καταστήσῃ τους πρόσφυγες ἐγκλωβισμένους στή μικρή Ἑλλάδα και νά μετατρέψῃ τήν πατρίδα μας σέ ἕνα μεγάλο κλουβί, πού πρέπει νά φιλοξενήσῃ κάτω ἀπό ἄθλιες συνθηκες ὑπέρογκο πληθυσμό προσφύγων.

Ποιοὶ ἔχουν τήν **εὐθύνη** γιά τό ἀπέραντο κοινωνικό δράμα και τό ἐπικίνδυνο ἔθνικό πλήγμα;

- Τήν πρώτη εὐθύνη ἔχουν οἱ **χώρες**, ἀπό ὅπου προέρχονται. Ὅλοι οἱ πρόσφυγες ἔχουν στόν τόπο τους και σπίτι και ἐργασία και συγγενεῖς. Γιατί κάποια στιγμή ἀναγκάζονται και ξεριζώνονται; Γιατί οἱ **μεγάλες δυνάμεις** δέν ἐπεμβαίνουν νά ἡρεμήσῃ ὁ τόπος τους και νά παραμείνῃ καθένας ἐκεῖ πού γεννήθηκε;

- Δεύτερη σέ εὐθύνη εἶναι ἡ **Τουρκία**. Κάποτε μέ τήν ἀγριότητά της ἐξόντωσε τόν Ἑλληνισμό τῆς Μικρᾶς Ἀσίας και ὅσοι ἐπέζησαν ἤρθαν πρόσφυγες στήν Ἑλλάδα. Ἐκεῖνος ὁ ξεριζωμός ἦταν δεινός και ἀνάγκαζε Ἕλληνες νά προσφύγουν στήν μητέρα πατρίδα.

Ἡ **νέα προσφυγιά**, πού οὐσιαστικά ὀργανώνει ἡ Τουρκία, ἀποβλέπει στόν **ἀφελληνισμό** τοῦ τόπου. Ἐχουμε, δηλαδή, νέο τρόπο **ἐκπορθήσεως** τῆς Ἑλλάδος.

Γιατί οἱ πρόσφυγες στέλνονται ἀπό τους Τούρκους μέ σαπιοκάραβα στήν Ἑλλάδα; Ἡ Τουρκία ὤφειλε νά τους κρατήσῃ, και διότι πολύ μεγαλύτερη εἶναι ἀπό τήν Ἑλλάδα και διότι ἔχει δυνατότητα νά λύσῃ τό δράμα γειτονικῶν της λαῶν.

- Τρίτοι σέ εὐθύνη ἔρχονται οἱ **Εὐρωπαῖοι**. Ἡ μάλλον, τήν Εὐρώπη, και δὴ τήν Ἐνωμένη Εὐρώπη, βαρύνει ἡ μεγαλύτερη εὐθύνη. Σιγά-σιγά κλείνουν τὰ σύνορα, ἐνῶ κάποτε διακίηρυνταν τὰ **περί ἀνοικτῶν συνόρων!** Ὁ κλοιός στήν Ἑλλάδα γίνεται ἀσφυκτικός. Ἄν οἱ Εὐρωπαῖοι ἔχουν ἴχουν ἀνθρωπιᾶς, ἄς συγκαλέσουν εἰλικρινῆ διεθνή σύσκεψι, ὥστε νά δραστηριοποιηθοῦν ὀργανισμοί, ὅπως ἡ Ε.Ε. και τό ΝΑΤΟ.

Μποροῦν, ἄν θέλουν νά βοηθήσουν, ὥστε νά μὴ κρεμασθῇ τό φονικό σχοινὶ στό λαιμό τῆς Ἑλλάδος. Στήν πραγματικότητα ἐκδικοῦνται τήν Ἑλλάδα. Τό πρόβλημα τῶν προσφύγων δέν εἶναι μόνο ἑλληνικό. Εἶναι **πανευρωπαϊκό**. Εἶναι **παγκόσμιο**. Δέν μπορεῖ ὀλόκληρη ἡ Εὐρώπη νά βλέπῃ μέ ἀπάθεια τὰ Σκόπια νά κλείνουν τὰ σύνορά τους και τό ἴδιο νά κάνουν χώρες σάν τήν Αὐστρία κ.λπ..

- Μέχρι νά ἀναλάβουν τήν εὐθύνη τους οἱ ὑπεύθυνοι και νά σταματήσῃ ἡ κατά χιλιάδες εἰσροή προσφύγων στόν τόπο μας, ἐμεῖς ὡς χριστιανοὶ ἄς αὐτοεπιστρατευθοῦμε γιά τίς προσωρινές τουλάχιστον ἀνάγκες τῶν προσφύγων.

Ἡ **πέινα**, ὁ πόνος, τό δάκρυ, ἡ ἀνέχεια, ἡ τραγική φτώχεια δέν ἔχουν οὔτε χρώμα οὔτε φυλή οὔτε ἔθνος οὔτε θρησκεία. Εἶναι **προκλήσεις και προσκλήσεις** γιά τους χριστιανοὺς. Κάθε **κίνησις** ἀγάπης και προσφορᾶς εἶναι **προσκύνησις** τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ.

- Σύνθημα: **Κανένας πεινασμένος και ἄστεγος, ἡμεδαπός ἢ ἀλλοδαπός** (Ματθ. κε' 35-40).

Φίλης, φίλος ἀθείας

Φ ὑπουργός Παιδείας κ. Φίλης προϊσταται ὑπουργείου μιᾶς χώρας, πού δέν ἔχει κηρυχθῆ **ἄθεη** και πού δέν ἔχει κηρύξει, τουλάχιστον ἀνοικτά, πό-

λεμο κατά της Έκκλησίας. Μπορεί ως άτομο να έχει τις απόψεις του, αλλά ως ύπουργός οφείλει να σέβεται το **Σύνταγμα** του Έλληνικού κράτους.

Ο κ. Φίλης κτύπησε άθιςτικά δύο φορές τον τελευταίο καιρό.

- Τη μία για να απαγορεύσει στους **ποιμένες** της Έκκλησίας να επισκέπτονται τα σχολεία της Πατρίδας μας. Ήξεο από τα σχολεία οι διάκονοι του Χριστού!

- Τήν άλλη για ν' απαντήση στην απόφαση της **Ιεραρχίας** (9.3.16). Η Έκκλησία της Ελλάδος στο κείμενο της αποδεικνύει για ποιους λόγους πρέπει να παραμείνει τό **μάθημα των Θρησκευτικών** ως μάθημα Όρθοδόξου διδασκαλίας. Τονίζεται μάλιστα στο κείμενο, ότι μέ τα ισχύοντα βοηθήματα προσφέρονται και τα αναγκαία θρησκευολογικά στοιχεία.

- Στή θέσι της Έκκλησίας ήλθε ή αντίθεσις του κ. Φίλη. Σέ συνέντευξί του είπε και τά έξής: «**Κατάργηση του όμολογιακού χαρακτήρα του μαθήματος των Θρησκευτικών, πού πλέον θά προσανατολισθί προς τή θρησκευολογία... Η αναμόρφωση των Θρησκευτικών είναι προϋπόθεση για να παραμείνει υποχρεωτικό μάθημα**».

- Παρόμοια δήλωσι έκανε για άλλο μάθημα ό κ. Φίλης; Όχι. Γιατί: Διότι μόνο από τή διδασκαλία της Όρθοδόξου πίστεως ένοχλείται ή ιδεολογία του!

Δηλαδή κάθε ύπουργός, ανάλογα μέ τήν ιδεολογία του, θά καταργή ή θά επιβάλλη ένα μάθημα!!! Αυτό λέγεται σε-

βασμός στο διάλογο και στή δημοκρατία, αλλά και σεβασμός στην ιστορία και στην πίστι ενός λαού!!!

- Σωστά ή **Πανελλήνιος Ένωσις Θεολόγων** έπισημαίνει: «**Έπιδιώκω τον διάλογο δέν σημαίνει, ότι χρησιμοποιοώ τον διάλογο για να επιβάλλω τίς θέσεις μου αποφασίζοντας και διατάσσοντας... Δέν είναι δυνατόν να εκβιάζονται ή Έκκλησία και οι θεολόγοι μέ τό δίλημμα: Ή θρησκευολογικός προσανατολισμός ή κατάργηση της υποχρεωτικότητας του μαθήματος των Θρησκευτικών!**».

Τό μόνο μάθημα, πού ήθικά ώφελεί και **μεταμορφώνει** τήν ψυχή των παιδιών και των έφήβων, είναι τό μάθημα της Όρθοδόξου διδασκαλίας. Υπό τον όρο βέβαια, ότι διδάσκεται από πιστούς, εύσεβείς και θερμουργούς **θεολόγους**.

Όσοι μπορούν, στέλνουν τά 10 ευρώ έτησίως

Θά διευκολυνθί ή έκδοσις του περιοδικού μας, αν οι φίλοι αναγνώστες στείλουν τή συνδρομή (10 ευρώ) και για τό έτος **2016**.

- Στο λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

- Στο λογαριασμό:

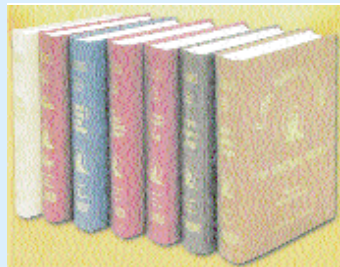
123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

- Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Αθήνα.**

- Του έξωτερικού τό έμβασμα στο όνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**

Προσφορά

Πασχαλινή προσφορά για τους αναγνώστες του περιοδικού μας.

- Οι 14 έπιστολέσ του άποστόλου Παύλου, έρμηνευμένες από τον άρχιμ. Δανιήλ Γ. Άεράκη, σε έπτά τόμους καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας, από 140, μόνο 80 ευρώ. Η προσφορά άποστέλλεται επί αντικαταβολή μέ δώρο τά ταχυδρομικά έξοδα.

- Πληροφορίες και παραγγελίες στά τηλέφωνα: 2103212713 και 2109765440.